

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. VIII. Prælatorum gubernatio fundari debet in charitate Dei & proximi:
& in quibus rebus ea ſit exhibenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVVT VIII.

PRAELATORVM GVBERNATIO FVNDARI DE
bet in charitate Dei & proximi: & in quibus rebus ea sit
exhibenda.

PRIMA AC PRAECIPVA VIRTVS QVAE LVCEAT IN
Mystico Christi D. N. ornatu praedicto; & quae septem
eius gubernationis actus, septemque oculos & spiritus,
quibus is gubernat, comitatur, est Charitas, cum duobus
nobilissimis suis actibus amoris Dei; & proximi, quibus
innititur tota gubernatio, qua & ipse habet Ecclesiae suae
& quam vult eiusdem Praelatos habere. Haec charitas, eisque actus & opera sunt
ardor & a splendor faciei, & flamma oculorum, & carinus ardens pedum, & pe-
ctus Zona aurea pra. inctum, & lana mollicies capillorum. Sed his figuris om-
missis, audiamus quid ipsemet dicat de ipso, ad aperiendam sui amoris
magnitudinem: *ego sum pastor bonus Bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis*
Et c. maiorem hac dilectionem nemo habet, neque ostendere potest, quam ut
animam suam ponat pro amicis suis. Quibus verbis aperte docet: bonitatem
& excellentiam pastoris in huius amoris magnitudine consistere & hunc
nullo alio indicio adeo posse ostendi, & manifestari, atque si quis sese of-
ferat ad mortem in bonum ouium suarum, hoc est subditorum, quos vo-
cat amicos, propter purum ab omni proprio commodo amicitiae amo-
rem, ~~prosequitur~~ profequitur. Et cum Praelatis committit officium Pasto-
rum, vult, ut ipsi immittentur in puritate, & magnitudine huius amoris in
duobus eius actibus, ac debito ordine, primum quidem in amore Dei,
& ipsiusmet Christi, cuius sunt oues & postea in amore ipsarum ouium
propter ipsum: ita ut sese offerant ad quemuis laborem propter honorem
ipsius Christi, & utilitatem animarum. Quare cum ipse Christus voluit
S. Petro committere officium vniuersalis Pastoris Ecclesiae suae, cum exa-
minavit (ut supra dicere coepimus) de amore, quem erga ipsum habe-
ret. Ad significandum (ut notat S. Chrysostomus) quod ipsemet adeo su-
as oues amaret, ut nollet eas committere nisi ei Pastori, qui multum ipsum
amaret: ut & ipse Pastor easdem amaret, magnoque cum amore, & propter
ipsum Dominum, cuius illae erant gubernaret. Cuius amoris, ut ille red-
deret testimonium, eum interrogauit: *diligis me plus his.* Quorum verbo-
rum duplex est sensus, uterque verus, & uterque insignis valde: Primum

a Apoc. 1. 13
b Ioan. 10
11. c. 15. 13.
Homil. 87
in Ioannem
& Lib. 2. de
Sacerd.

Ioan. 21. 15

infinuat

Serm. 76, in
Canticis

c. Ioan. 21. 18

Lib. 12. in
Ioannem.
c. 65.

S. Chrysostr.
Supra.

Supra c. 66.

insinuat S. Bernardus, quasi Christus Dominus quaesivisset: diligis me plus quam tua, & plus quam tuos, plus quam & te? Hæc enim omnia necessaria sunt, ut me perfecte ames; ac propterea te interrogo te: ut diligas, quod amare me debeas plus quam hæc tria: si futurus sis pastor ovium mearum. Quamvis autem verum sit, quod Prælatorum amor totam hanc excellentiam habere debeat: multò tamen adhuc maiorem exigit Christus D.N. in illis verbis, iuxta sensum quem sancti communitè explicant, dicentes: Christum interrogasse an Petrus ipsum plus amaret, quam reliqui Apostoli, qui præsentés erant: ut ita significaret: Pastorem in hoc amore excedere debere reliquos omnes, qui eius sunt oves. Cumque reliqui Discipuli futuri essent oves Petri, utpote Pastoris ovium vniuersalis: erat omnino æquum, ut ipse plus cæteris Christum ipsum amaret, ipsumque amorem ostenderet in ijs operibus, quæ sunt propriæ boni Pastoris, ponentis vitam suam pro ovibus suis. Ac propterea Christus Dominus adiunxit statim: e cum esses iunior, cingebate. & ambulabatis, ut volebas: cum autem senueris, extends manus tuas, & alius te cingat, & ducat quo tu non vis. Hæc autem dixit, significans, quia morte clarificaturus esset Dominus Hoodixisse Christum aduertit S. Cyrillus, ut intelligeret Petrus: verum amorem, quem profitebatur se ergo ipsum Christum habere, in eo esse ostendendum, quod extenderet manus suas & sineret se cruci affigi, ut vitam suam pro Magistro suo, suoque grege exponeret. Quamvis enim naturalis propensio ad vitam conseruandam resistat, ac refugiat mortem: vincenda tamen est charitate, quæ fortior est illa. simul etiam monet, quòd etsi antequam fieret Pastor, iuuenis esset ac liber, ad faciendum quod vellent: factus Pastor, debeat esse senex in sapientia, & prudentia, & mortificatione propriæ voluntatis, ac insultationum carnis; ita ut magna promptitudine abiciat quicquid sibi placet, & ardeat, ut quicquid bono conlulere possit. Ut autem gubernationis modum ac formam intelligeret, quæ seruare deberet, adiecit Christus in signe illud & mysterio plenum verbu: sequere me, quasi diceret: prius, vocaui te, ut me sequereris in schola mea, ubi meam disceres doctrinam: nunc magis in particulari te voco, ut sequaris me in modo & ratione gubernandi; quam seruare debeas in pascendis ovibus meis, sicut ego eas pasci: sancta scilicet doctrina, & sanctæ vitæ exemplorita ut etiam vitam exponas in hac causa. In cuius rei signum (ait S. Cyrillus) cum Christus progredi inciperet, S. Petrus illum ante alios sequebatur. Quod colligitur ex eo, quod sequatur conuersus Petrus vidit illum Discipulum quem diligebat Iesus sequentem. Ex quo facile deducitur: Prælatum magis prope debere sequi Christum, & non quos præcedere in vitæ sanctitate: ita tamen, ut conuersus, illos etiam aspiciat; cogitetque, & agat de omnibus, quæ ad ipsorum maius bonum

pertinent, in eo gradu, qui unicuique expedit. Et ita S. Petrus ostendit, se magis tene: è anare S. Ioãnem, aduertens quòd ipse Christus tenerius illum amaret: in quo volebat suo magistro se conformare, plus eos diligendo erga quos maiorem ille amorem ostendebat. Ita igitur bonus Prælatus ob magnum amorem, quem erga Christum D. N. habet, debet plus amare subditos meliores: quia & ipse Christus plus illos amat: & ita in eo gloriari debet, quòd suum amorem conetur eiusdem sui Domini amori conformare, & accommodare. Et eam ob causam debet bonus Pastor valde in memoria habere proprietates, quas Christus bono attribuit Pastori, cum dixit: *Proprias oues vocat nominatim, & educit eas, & ante eas vadit, & oues cum sequuntur*; quamuis interdum post eas ipse vadat; vt obseruet quomodo pergant, & debiliorum rationem habeat: ne defatigata subsistat, iuxta illud de Dauide dictũ, quod Deus *g de post factates accipit eum*, & alibi: *h ego tuli te de pascuis sequentem greges*. Ita igitur bonus Prælatus propter amorem, quo ipsum Christum prosequitur, eius oues amat, & ex nomine eas nouit. sicut eos nouimus, quos amamus; suisque rationibus ac verbis prouocat, vt accipiant æternæ vitæ pastum qui illis expedit. Aliquando ante eas vadit, præbendo eis bonum exemplum, vt ipsum sequantur: aliquando ex humilitate post illas vadit, vt sese debilibus accomodet, manamque defatigatis porrigat, vt surgant, iterque suum prosequantur.

DENTQUE amoris eminentiam, quem Prælati habere debent, aperuit Christus D. N. cum S. Petro non dixit: *pascue agnos tuos, aut oues tuas, sed meas*: quasi monens illos, quod non sint ipsi earum Domini; sed fideles serui ipsius, qui est supremus pastor: ac proinde non eas debeant amare amore qui dicitur concupiscentiæ, propter lucrum scilicet temporale, quod ab eis expectant. talis enim amor terrenus est & mundanus; sed propterea solum quòd oues sunt Iesu Christi, eiusque sanguine comparatæ, & ab ipso summo amore dilectæ: quem Prælati amare debent perfectissimæ amicitie amore; & propter ipsum eius oues oprantes vt illæ augeantur, sintque valde perfectæ, ad maiorem gloriam eius Domini, cuius illæ sunt. Quamuis tamen ipsi sint supremi Pastoris serui, non debent gregem ipsum custodire spiritu seruorum, ac i *mercenariorum*: qui oues aspiciunt tanquam alienas, & non vt *proprias*; sed respicere illas debent spiritu verorum Pastorum; atque si oues essent ipsorum; Perfectus enim Christi amor efficit, vt quasi proprias nostras accipiamus res, quæ sunt ipsius Christi; & perfectus proximorum amor etiam efficit, vt nostras reputemus res, quæ sunt illorum. Et inde prouenit vt boni Prælari dicantur esse vicarij Iesu Christi, eiusque Successores, obeuntes hoc munus eodem spiritu, quo ipse; non spiritu seruorum, sed filiorum

i Ioan. 10.3

g Psal 77.7.

hz. Reg 7.8.

i Ioan.
10.12.

k 1 Reg.
17.34.

1 Genes.
31.40

a Ephes.
5.25.

Serm. 76. in
sanctis.

Dei, qui res Patris sui respiciunt tanquam proprias suas, pro quibus se-
periculo exponunt, eum in modum quo Dauid dixit Saul: *k pascet bar-
uus tuus Patris sui gregem, & veniebat leo vel vrsus, tollebat arietem de medio
gregis: & persequabatur eos, & percutiebam, eruebam quæ de ore eorum.* Quom-
uis enim grex non ipsius esset, sufficebat illi scire, quod esset Patris sui
vt permotus amore & obedientiâ illum erga pugnaret cum feris ad-
ruendum oues ex ore earum quæ illas prædabantur. Quanto ergo ma-
gis sufficebat debet Prælati, qui sunt filij Dei viui, scire has oues sibi com-
missas esse Patris sui cælestis: vt eas gubernent & tueantur multò diligen-
tius, quam si propriæ ipsorum essent? Et si Iacob? eò quod duxisset Ra-
chelem & Liam filias Laban, tantam curam adhibebat in custodiendo
grege loceri sui, vt diceret de se: *I die nocti quæ estis vrbear, & gelu: fugiebat
que somnus ab oculis meis,* vt illum fideliter custodiret: quanto magis Præla-
tus, qui sponsas duxit vitam Actiuam & contemplatiuam, ipsiusmet Dei
filias, amare & custodire debet gregem sibi commissum, nulli parcendo
labori, vt ipsi placere possit?

§. I.

EX his licet extollere puritatem & excellentiam huius amoni-
Quamuis enim verum, sit, quod Christus D.N. sic vnuerſa Eccle-
siæ sponsus, a *quam dilexit tanquam sponsam suam;* & vt Apostolus di-
cit, *seipsum tradidit pro ea, vt illam sanctificaret, mundans lauacro aqua verbo
vita, vt exhiberet ipse sibi Ecclesiam gloriosam, non habentem maculam, aut
ruga; aut aliquid huiusmodi:* Prælati autem, qui eius sunt vicarij, etiam in
hoc ipso tales sunt: tantum enim illis fidei, vt sponsam suam illis tradidit
vt studeant (vt ait S. Bernardus) eam docere, & bonis moribus, san-
ctisque operibus exornare, ad honorem & gloriam cælestis eius sponsæ
exhibentes se in hoc ipso fidelissimos vicarios. Atque ideo in consecra-
tione Episcoporum, cum eis traditur annulus, dicitur: *accipe annulum, &
dei scilicet signaculum, quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam in-
merata fide ornatus custodias. Amen.* Et hoc nomine licebit dicere, quod
quemadmodum Episcopi sunt veri Pastores particularium suarum Ec-
clesiarum, etiam si Christus principalis sit Pastor: ita etiam, quamuis
idem sit principalis sponsus, ipsi suo modo etiam illas accipiunt tanquam
sponsas: quas proinde diligere debent puro amore, quo Christus eas di-
lexit contendendo eas facere pulchras, & gloriosas absque macula, aut
ruga, aut aliqua fæditate. Nec respicere debent præcipuè ad eius dotem,
redditus, honores & præminentias: id enim esset non Christum, sed se
ipſos quærere; & lucra sua potius, quam ipsam Ecclesiam: sed præcipuè
intendere debent ad gloriam Christi Seruatoris nostri, & bonum & vtilitatem
Ecclesiæ, quam ipse adeò diligit: ostendentes amorem suum
in rebus

in rebus omnibus in quibus boni sponsi ostendere illum debent, sicut ipse Christus illum ostendit sponsae suae eo modo, quem proposuimus Tomo 2.

HINC alia ratio oritur amoris: quia Praelati sunt etiam Patres spirituales subditorum, quos amare debent amore puro, *tanquam filios, quos in Christo Iesu genuerunt ex sponsa sua Ecclesia.* Talem gerebat Apostolus amorem erga Galatas, cum eos tenerrime compellans dicit: *c. filioli mei quas iterum parturio donec formetur Christus in vobis.* Et aliquando seipsum appellat *nutricem fouentem & lactantem filios suos.* Quamobrem S. Bernard. dixit: Praelatos tanquam matres esse debere subditorum, caelestem sponsum imitantes, de quo dicitur, quod eius *verba meliora sunt vino:* quo significatur maternus affectus, quo ille eos diligit; & lac suauissimum, quod nobis communicat. Audiant, inquit, hoc Praelati, qui sibi commissis semper volunt esse formidini; vtilitati raro. Erudimini, qui iudicatis terram: discite subditorum matres vos esse debere: non Dominos. Studete magis amari, quam metui. Et si interdum seueritate opus est, paternam sit, non tyrannicam. Matres fouendo, patres vos corripiendo exhibeatis. Mansuecite: ponite feritatem. Suspendite verbera: producite verba: pectora lacte pinguescant: non typho turgeant. Quid iugum vestrum super eos aggrauatis: quorum potius opera portare debetis? cur morsus a serpente paruulus, fuit conscientiam Sacerdotis: ad quem cum magis operuerat, tanquam ad sinum recurrere matris? Si Spirituales estis: instruite huiusmodi in spiritu lenitatis: *considerans vnusquisque seipsum, ne & ipse tentetur.* Alioquin ille in peccato suo morietur: sanguinem autem eius de manu vestra requiret. Huc Sanctus Bernardus. In quibus nouas alias rationes insinuat ad gubernandum subditos cum amore, obeundo officium Patrum ac matrum erga illos. Matris, quidem vt illos alliciant; patris autem, vt corripiantur, & vbi opus erit etiam puniant: vtramque hanc partem ita coniungendo, vt neque amor reuerentiam imminuat, neque reuerentia amorem: neque subditi, ob nimium amorem & lenitatem, quam Praelati illis ostendunt, abijciant fratrum disciplinam, & in grauiora peccata labantur; neque ob nimiam seueritatem illa occultent, & medicos fugiant. Cum igitur Apostolus parentibus carnalibus dicat: *g nolite ad indignationem prouocare filios vestros, propter incommoda quae inde sequuntur: vt suo loco diximus: magis consentaneum est ratione, vt spirituales Patres amorem hunc ostendant, agendo suauiter cum suis: vt non pusilla animo fiant; & oderint, quos amare deberent; & fugiant, quos oportet sequi.* Idem suadet S. Gregorius, dicens: *curandum est vt Rectorem subditis, & matrem pietas, & Patrem exhibeat disciplina. Ne cum eos premit, verus sit seuerus; nec cum indulget fiat remissior. Misceat suauitatem cum seue-*

Tract. 5. c. 4

b. 1. c. rin.
4. 15.
c. Gal. 4. 19.
d. 1. Thessal.
27
Serm. 13. in
Cant.
c. Cant.

f. Gal. 3. 1.

g. Colos. 3. 21

Tomo 2.
Tract. 5. c. 8

2. P. Pastor.
c. 6.

*r*ate, alteram altera temperando: ne severitas magna subditos exasperet; nec
*u*itas magna eosdem relaxet. Et quemadmodum in Arca Testamenti cum
 Tabulis Legis erant simul virga, & Manna: ita in pectore Prælati cum li-
 entia gubernandi sit Virga rectitudinis, & Manna dulcedinis; quæ illam
 reddat iucundam & suavem. Accedit, quod cum charitas, teste Apo-
 stolo, sub imperio suo habeat omnes virtutes: illa urget omnes, easque im-
 pellit, ut sibi in subsidium veniant in bonum subditorum: & ita sunt quæ-
 si stimuli Prælatorum: h*æ* *charitas enim*, inquit, *Christi urget nos*, ad omnia
 quæ facimus; & committatur nos in omnibus nostris ministerijs. Neque est
 stimulus molestus, sed valde iucundus & suavis. Quicquid enim cum
 amore fit, dulce est; & amatis vulnera vulnerato sunt amabilia: eod quod
 à benevola & amica manu proveniant: quia etiam cum ferit, est mollis &
 suavis: quemadmodum S. Bernardus suavissimis his verbis perpendit. O
 bona Mater charitas: quæ siue foueat infirmos, siue exerceat procellos
 siue aguat inquietos: diuersis diuersa exhibens, sicut filios diligit vniu-
 sos. cum te arguit, mitis est; cum blanditur, simplex est: piè solet scire,
 ne dolo mulcere; patienter nouit irasci; humiliter indignari: ipsa est regis
 hominum mater est, & Angelorum. Non solum quæ in teris sed etiam
 quæ in cælo sunt pacificauit. Felix, cui talis contigit mater tunc enim e-
 rit mater subditorum, qui tanquam filij libenter se eius gubernationi
 subijcient. Non tamen est satis, quod amet, amore intus in corde reme-
 nente; sed danda sunt exterius talia eius indicia, ut subditi sibi persuade-
 ant, se amari, ut & ipsi eum ament, à quo vident se amari. Et quoniam
 hæc persuasio non efficitur solis verbis, addenda sunt etiam opera. iuxta
 illud S. Ioannis: *in non diligamus verbo, neque lingua, sed opere & veritate*, &
 illud S. Gregorij: *probatio dilectionis, exhibitio est operu*. Et quoniam res cor-
 poris facilius innotescunt, quàm animæ; & per illas facilius mouentur
 imperfecti: multum refert, quod Prælati amore suum subditis o-
 stendat, subueniendo eorum necessitatibus corporalibus: quales sunt
 paupertas, aut infirmitas, aut afflictio aliqua: sicut solet pia mater filijs
 suis subuenire. Hanc enim ob causam Christus Dominus Noster tan-
 quam magnus Pastor, magna conferebat beneficia corporalia homini-
 bus, & ita amorem suum erga illos manifestabat; ac disponebat ad libe-
 ter excipiendam eius doctrinam, & reliqua ad animam spectantia. ut
 autem amoris exhibitio præstanzior sit, & eminentior: statim acque ad
 Prælati notitiam peruenit subditi necessitas, curare debet eam repa-
 rare, ipso non petente. Quemadmodum fecit Saluator, videns in
 loco deserto ingentem hominum multitudinem, nec habentium, quod
 comederent; & misertus illorum dedit illis miraculos è cibis ipsis id non peten-
 tibus.

h 2 corin.
 5.14.

Epist. 2 ad
 Fulgentium.

11. Ioan. 3. 18
 Homil 30
 in Euangel

k Marci
 6.34. &
 8.2.

SEd multò ampliùs ostendenda est charitatis perfectio & eminètia, subueniendo spiritualibus subditorum necessitatibus, cù promptitudine & velocitate; etiam illis non petentibus: desideràdo eundem charitatis spiritum eis imprimere: vt subditus euadat perfectus discipulus, similis in amore suo Praelato, qui eius est Magister. Cuius rei insigne habemus exemplar in Seraphinis, quos vidit Isaias. Qui quod habeat supremum gradum in nouem choris Hierarchiæ cœlestis, referunt Episcopos & Praelatos, qui etiam habent supremum locum in nouem ordinibus Hierarchæ Ecclesiasticæ, quos suprà posuimus. Quare non solù Angeli sed Seraphini etiam esse debent: quæ vox significat *ardentes in amore*: quem ostendent in rebus illis, quas illi Seraphini in templo fecerant. vbi clamabant, laudâtes Deû cù târa vehemètia, vt *l'ômota fuerint super limina via cardinû à voce clamantiu*. Qui tamè clamor nò eos impediuit, quò minus, cù ipse Isaias diceret: *va mihi quia vir pollutis labijs ego sũ*, illi eius stertù audirent. nã statim volauit ad ipsum vnus de Seraphin, & nò expectans alias eius preces, ostendit suã charitatè & feruorè. nã accipiens calculum de altari teregat os eius, dicens: *Ecce tetigi hoc labiatua, & auferetur iniquitas tua, & peccatû tuû mudabitur*. Quo exemplo docuit Praelatos, vt quãuis per sanctã contèplationè Deo sint vniti: statim tamen atq; subditorum necessitatè cognouerint, ostendant eis amorem suũ, intermittentes quod faciunt, & volantes velociter ad eos iuuandos, & peccatis purificandos: applicantes eis Sacramenta, Sacrificia & subsidia reliqua, vt non sit opus iplos subditos ad Praelatum accedere, & auxilium petere, ac rogare: charitas enim iplos vrget, ad præstandum quod ipsorum officium ab eis exigit. Nec solum eos purificat, ac mundat: sed illustrant etiã & accedunt, communicantes eis spiritum suũ Seraphinorum, sicut in exemplo proposito vnus de Seraphin fecit cum Isaias. Qui ex illo exemplo, quod vidit in Seraphino, didicit etiã, vt statim atque audiuit vocem Domini dicentis: *quem mittam? Et qui ibit nobis?* ad monendũ scilicet populum: ipse respondit: *Ecce ego: mite me*; ita vt non expectaret aliud Domini mandatum; sed statim, quasi accipiens alas Seraphini, obtulerit sese ad prædicandum, quod Deus cupiebat; etiã aliis qui esset difficile. Ita igitur boni Praelati exemplo & verbo suo efficiunt, vt subditi postquã sunt purificati, iplos imitentur in feruore & perfectione virtutum; & amore perfecto ardeant sicut ipsi. Omitto multas alias rationes, ac documèta in secundo Tomo proposita pro gubernatoribus Secularibus: quæ maiorem vim & locum habent in Praelatis Ecclesiæ. Et ita concludo: quod lex Euangelica non sit lex timoris, sed amoris; & fideles (vt Apostolus dixit) non tendunt, & mouentur in *spiritu seruitutis ac timoris*, sicut antiqui, sed habent *spiritum charitatis, & adoptionis filiorum*. *Pm: n quia nò sunt filij ancilla, sed libera qua libertate Christus eos liberauit.*

Tract. 1. c. 1

1 Isai. 6. 4.

Tract. 1. c. 7

m Rom 3. 15
n Gal. 4. 31.

Cumque Prælati esse debeant viua lex pro suis subditis: æquum est vt in eis cernant charitatem hanc perfectè expressam, quam ipsi operibus expriment: gubernantes eos ipsius legibus charitatis; non tanquam cum seruis, sed quasi cum filiis agentes; non quasi cum mancipijs, sed sicut cum liberis cogitante; Deum ipsis dicere, quod aliquando dixerat Abrahamo: *o eijce ancillam & filium eius*, hoc est expelle ex Ecclesia & Religione, quam gubernas, spiritum seruitutis, eius que actus & effectus non enim in subditis tuis præualere debet spiritus seruorum: sed filiorum & tu debes te, vt patrem erga eos gerere; tuam que charitatem tanquam exemplar proponere eorum, quam ipsi seruare debeant inter seiplos.

o Genes.
21. 10.

p. 1. Petri
5. 2.

Hæc omnia collegit Sanctus Petrus Apostolus, tanquam bonus valedique expertus Pastor, dicens reliquis Pastoribus: *pascite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontaneè, secundum Deum: neque in lucri gratia, sed voluntariè; neque vt dominantes in clericis, sed forma facti ex animo. Et cum apparuerit Princeps Pastorum, percipietis in marce scibilem gloria coronam.* Quam sententiam explicans S. Thomas ait: Apostolum monere Prælatos, ne officium assumant coactè, aut superbe: hoc est aliqua necessitate, aut paupertate compulsi: vt habeant vnde viuere & sustentare se possint; neque avaritiâ aut cupiditate diuitias thesauriandi; neque superbia & ambitione; vt habeant, quibus possint imperare: sed illud acceptent generosa quadam voluntate secundum Deum: proponentes sibi gloriam, & voluntatem ipsius Dei sanctum que eius amorem: non præbentes indicia Dominationis in subditos; sed cum eis tanquam cum filiis agentes; præbentes eis exemplum vite, quam omnes sequi debeant. Sic enim remunerabit fideles suos socios corona æternæ gloriæ, ob præclaros ipsorum labores,

CAP V T I X.

QVOD CHARITAS ET PROVIDENTIA PRAELATORUM appareat in Residentia suarum Ecclesiarum, & visitandis suis subditis; & modus eos visitandi

RIMUM QVOD S. IOANNES REFERT IN HAC VISIONE Apocalypsis, est quod viderit Christum D. N. in medio septem candelabrorum aureorum: que (vt diximus) referunt Ecclesias: & hoc ipsum quasi titulum accepit primæ epistolæ, dicens: *Hæc dicit qui tenet septem stellas in dextera sua, qui ambulat in medio septem candelabrorum aureorum: vt exemplo suo Prælatos moneret, quid in Ecc*

3 Apoc. 1. 1.